Lietas Nr.C29715614

Lietas arhīva Nr. C-1033-16

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 7.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese D. Ķeire

rakstveida procesā Lomonosova ielā 10, Rīgā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (*/pers. B/*) un /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2014.gada 8.oktobrī saņemta /pers. A/ (turpmāk – prasītājs) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (*/pers. B/*) un /pers. C/ (turpmāk - atbildētāji) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīti tālāk minētie argumenti.

Atbildētājs/pers. B/ 2009.gada 15.jūnijā izdevis vienkāršo vekseli, apņemoties 2010.gada 5.augustā samaksāt prasītājam 350 EUR, savukārt atbildētājs /pers. C/ parakstījis minēto vekseli, galvojot par /pers. B/ parādsaistību izpildi.

Ņemot vērā to, ka noteiktajā termiņā atbildētāji nebija veikuši samaksu, 2010.gada 9.augustā zvērināts notārs izdarījis protestu vienkāršā vekseļa nesamaksas dēļ, līdz ar to prasītājam sakarā ar vekseļa protestēšanu radušies izdevumi 37,27 EUR apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1753., 1756., 1765., 1692., 1828. un 1759.pantu, Vekseļu likuma 30., 31., 32., 47., 48. un 77.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt solidāri no atbildētājiem galveno parādu 350 EUR apmērā, ar vekseļa protestu saistītos izdevumus 37,27 EUR apmērā, atlīdzību 1,17 EUR apmērā un likumiskos procentus par laiku no 2010.gada 6.augusta līdz 2014.gada 5.oktobrim 87,50 EUR apmērā, kopā piedzenot 475,94 EUR, kā arī samaksātos tiesas izdevumus, atzīstot prasītāja tiesības par laiku līdz tiesas nolēmuma izpildei saņemt likumiskos procentus no galvenā parāda.

Prasītājs norādījis, ka lietas izskatīšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

[2] Atbildētājiem 2014.gada 21.oktobrī uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikums un dots termiņš paskaidrojumu iesniegšanai par celto prasību (*lietas 17.lapa*). Tiesas nosūtītā korespondence saņemta atpakaļ kā adresātu nesaņemta, jo beidzies tās glabāšanas laiks.

Atbildētāji paskaidrojuma veidlapu, līdz sprieduma taisīšanai lietā, tiesā nav iesnieguši.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Atbildētājs/pers. B/ par lietas izskatīšanas laiku 2016.gada 4.martā informēts ar publikāciju laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" (*lietas 41.lapa*). Pārējiem lietas dalībniekiem par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots 2016.gada 10.martā (*lietas 37.lapa*).

Tiesa konstatē, ka atbildētājiem tiesas sūtījumi nosūtīti (Civilprocesa likuma 56.[1]pants) un paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā (Civilprocesa likuma 250.[21]panta otrā daļa).

Motīvu daļa

[4] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma.

[5] Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka atbildētājs /pers. B/ 2009.gada 15.jūnijā izdevis prasītājam /pers. A/ vienkāršo vekseli par 350 EUR, ar samaksu līdz 2010.gada 5.augustam (*lietas 12.lapa*).

Minētā vekseļa samaksa tika nodrošināta ar atbildētāja /pers. C/ (vekselī norādīts – /pers. C/) galvojumu (avalu).

Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka zvērināta notāre Laila Lapiņa 2010.gada 6.augustā, nosūtot rakstveida paziņojumus, uzaicināja atbildētājus nokārtot saistību pēc vekseļa, bet 2010.gada 9.augustā prasītāja labā izdarīja vekseļa protestu pret /pers. B/ un /pers. C/, taisot vekseļa protesta aktu sakarā ar vekseļa nesamaksu Nr.37 (*lietas 12.lapa*).

[6] Saskaņā ar Vekseļu likuma 77.panta pirmo daļu vienkāršam vekselim cita starpā jāpiemēro tratai paredzētie noteikumi par noilgumu (70. un 71. p.). Savukārt saskaņā ar Vekseļu likuma 70.panta otro daļu tratas turētāja prasības pret indosantiem un trasantu noilgst gada laikā pēc savlaicīgi izdarītā protesta dienas.

Tiesa norāda, ka Vekseļu likuma 70.panta otrajā daļā norādītais termiņš uzskatāms par materiāltiesiku termiņu.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka materiāli tiesiska prekluzīva termiņa ilgumu noteic likumdevējs, izdarot politisku izšķiršanos attiecībā uz jautājumu, kāds laiks dodams kādas tiesības īstenošanai. Tā kā prekluzīvs termiņš ir subjektīvo tiesību izbeidzošs termiņš, to palaižot garām, iestājas noilgums, kura dēļ izbeidzas ne vien prasības tiesība, bet arī pati saistība (Civillikuma 1893. un 1910.pants). Citiem vārdiem, līdz ar prekluzīvā termiņa izbeigšanos zūd arī pašas tiesības. Kasācijas instances tiesas judikatūrā nostiprināta atziņa, ka prekluzīva termiņa nokavējums ir absolūts materiāltiesisks šķērslis prasības apmierināšanai (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 8.aprīļa sprieduma lietā NrSKC117/2014 9.3punkts*).

Tādējādi tiesa konstatē, ka atbildētāja /pers. B/ saistība, kas izriet no minētā protestētā vekseļa ir dzēsta ar noilgumu, kura notecējums neapšaubāmi izriet no paša akta, jo no protesta izdarīšanas dienas (2010.gada 9.augusta) līdz konkrētās prasības celšanai (2014.gada 8.oktobris) ir pagājuši vairāk kā četri gadi.

Ņemot vērā to, ka atbilstoši Vekseļu likuma 32.panta pirmās daļas noteikumiem galvinieks atbild tādā pašā veidā kā tas, par kuru galvojums dots, bet atbilstoši Civillikuma 1712.panta noteikumiem galvojums izbeidzas ar ikvienu notikumu, kas atsvabina galveno parādnieku, tiesa uzskata, ka arī galvinieka /pers. C/ saistība ir dzēsta ar noilgumu.

Civillikuma 1893.pants noteic, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Savukārt Civillikuma 1910.pants noteic, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība.

Ņemot vērā to, ka konkrētajā gadījumā prasītājs nokavējis termiņu prasības celšanai, kā arī to, ka pierādījumi tam, ka noilgums tiktu pārtraukts, ceļot prasību un lietas izskatīšanas gaitā netika iesniegti, tiesa atzīst, ka prasītājs ir zaudējis tiesību prasības kārtībā vērsties pret atbildētājiem sakarā ar 2009.gada 15.jūnija vekselī norādīto saistību neizpildi.

Šādos apstākļos prasība nav pamatota un ir noraidāma, jo ar prekluzīva termiņa izbeigšanos ir izbeigušās prasītāja tiesības celt prasību pret atbildētājiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 190., 193., 250.[25], 250.[27], 415., 440.[2] un 440.[3]pantu tiesa

nosprieda:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/ (*/pers. B/*), personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienaas 2016.gada 18.aprīļa iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese D.Ķeire